

Bevarandeplan för Natura 2000-området *SE0530206 Amma- och Hästamossarna*

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 - områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitat-direktiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livs-miljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitat- direktivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och natur- typer, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska under- lätta förvaltningen av området och tillståndsprovningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skydds- beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillstånds- plikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har till kommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprovning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Therese Ericsson

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0530206 Amma- och Hästamossarna

Kommun: Svenljunga

Områdets totala areal: 1093,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-04-04

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privata ägare

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3160 - Myrsjöar

7110 - Högmossar

7140 - Öppna mossar och kärr

91D0 - Skogsbevuxen myr

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: Att bevara två mossekomplex och dess förutsättningar för de växt- och djurarter som är knutna till dessa våtmarksmiljöer.

Motivering: Två för regionen representativt mossekomplex med värdefulla våtmarksmiljöer. Myrarna har höga ornitologiska värden och en karaktäristisk flora. Myrarna finns med i den nationella Myrskyddsplanen, där Sveriges mest skyddsvärda myrar är beskrivna. Myrarna är lokalt påverkad av äldre dikning och torvtäkter men sett till sin helhet förhållandevis orörda.

Prioriterade åtgärder: Skydda områdets hydrologi mot dränering, vattenreglering, torvtäkt,

våtmarkskalkning och annan verksamhet som kan påverka hydrologi och hydrokemi negativt. Säkerställa att skogbevuxna myrar tillåts att utvecklas fritt och att skyddszoner längs våtmarkerna tas för att minimera risken för negativ påverkan på myrmarken.

Beskrivning av området

Amma- och Hästamosarna ligger strax norr om sjön Fegen i Svenljunga kommun. Området består av två, hydrologiskt åtskilda myrkomplex bestående av flera svagt välvda mosseymar, tydligt välvda högmossar, flera sjöar och tjärnar samt kärr och åmader. Myrkomplexen är mångformiga och förhållandevis orörda med välutvecklade och representativa myrtyper med höga värden för fågellivet. Bland fåglar har man noterat bland annat häckande smålom, storspov och trana. Tofsvipa häckade 2015 (och troligen även 2016) vid Kullsjön. Grönben och sångsvan förekommer vid Vihultasjö och 2016 häckade tjäder i närheten av Hästamosarna.

Hästamosen är det större av myrkomplexen och är en av de största våtmarkerna i kommunen. Komplexet består av ett flertal svagt välvda mossar som förbinds via skogbevuxen myr, sumpskog och kärrpartier. Centralt i objektet ligger Vithulta sjö och i övrigt finns ytterligare fyra mindre myrsjöar. Mossarna i komplexet är till stor del helt öppna eller glest bevuxna med tall. Tydliga strängstrukturer saknas. Dråg och gölar förekommer sparsamt. Inom myrkomplexet finns några små, äldre torvtäkter för husbehov, och bitvis, speciellt i norr och i väster är myren lokalt dikningspåverkad.

Det mindre myrkomplexet, Ammamossen, består av två högmossar med något excentriska mosseplan. Mosseplanen är till stor del öppna, undantaget den norra mossens norra del, vilken är glest tallbevuxen. De öppna mosseplanen har svaga utvecklade strukturer av tuvsträngar med mellanliggande höljepartier. En smal randskog förekommer längs större delen av mosseplanens kanter. Bitvis förekommer laggkärr. En mindre myrsjö ingår i komplexet. Det norra mosseplanet korsas av flera gamla ägo gränsdiken (vanligtvis grunda diken med marginell påverkan på myren). I övrigt är myren lokalt påverkad av dikning, ett par små torvtäkter och perifera vägar.

Skogspartierna inom och mellan myrarna ingår inte i Natura 2000-området då de till huvuddelen utgörs av artfattig produktionskog. Mer påverkade delar av myrkomplexen har även exkluderas från Natura-området.

Båda myrkomplexen är klass 1 (mycket höga naturvärden) enligt länets våtmarksinventering. Vidare finns myrarna upptagna i den nationella Myrskyddsplanen där Sveriges mest skyddsvärda myrar finns beskrivna.

Vad kan påverka negativt

Alla typer av ingrepp i eller i anslutning till våtmarksområdet och som påverkar vattenförhållandena i våtmarkerna och myrsjöarna utgör de mest allvarliga hoten. Sådana ingrepp kan vara dikning, torvtäkt, omfattande avverkningar, byggande av vägar (omfattar även skogsbilvägar), järnvägar, vattenreglering etc.

Andra typer av påverkan som kan utgöra hot är det diffusa nedfallet av kväve och andra luftföroreningar. Framförallt kvävenedfallet kan skapa förutsättningar för en accelererad igenväxning av öppna mosseymar. Man har sett att kvävenedfallet minskar mängden vitmossor och andelen gräs, buskar och träd ökar.

Oförsiktig hantering i samband med skogsmarksgödsling, askåterföring och/eller -kalkning kan medföra ogynnsam påverkan på i första hand perifera delar våtmarken.

Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen på myren ger drastisk förändring av den naturliga vegetationssammansättningen. Våtmarkskalkning har en drastiskt negativ effekt genom

att de skadar våtmarkernas karaktäristiska vitmossorna och kan leda till att våtmarkernas torv bryts ner. Våtmarkskalkning kan även påverka myrsjöarnas normalt låga pH, vilket är negativt för naturtypen.

Skogsbruk: Skogsbruk får inte ske på den skogbevuxna myren då det kan medföra att den skogligen kontinuiteten bryts samt att naturliga strukturer som gamla träd och död ved försvinner eller minskar. Myrens hydrologi och hydrokemi kan även ta skada, exempelvis genom körskador, samt att de typiska arterna påverkas negativt. Skogsbruk i närområdet kan även medföra förändrat lokalklimat i övergångszonen mellan myr och fastmark samt att skogsbruket kan medföra näringsläckage, vilket kan leda till igenväxningsvegetation på myren.

Inplanering av främmande arter, eller fiskstammar, kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/eller leda till genetisk kontaminering.

I övrigt utgör alla typer av exploateringar som t.ex. vindkraftverk, vägar, kraftledningar, master och torn i eller i anslutning till våtmarken ett direkt eller indirekt hot mot våtmarkernas djur- och växtarter samt våtmarkernas hydrologi och hydrokemi. Vidare påverkar exploatering besökarens upplevelsen av orörd vildmark som våtmarkerna kan erbjuda.

Bevarandeåtgärder

Gällande regler:

- Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillståndsplikten gäller oavsett om verksamheten/åtgärden genomförs inom eller utanför området. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).
- Förbud mot markavvattning gäller i hela länet, vidare gäller tillstånds- respektive koncessionplikten för torvtäkt.
- Rossbosjön och Vihultasjön omfattas av strandskydd.
- Åtgärd och verksamhet som inte är tillståndspliktig och som väsentligt kan påverka naturmiljön (t.ex. anläggning av skogsvägar) skall anmälas för samråd enligt 12 kap miljöbalken.
- Hela området ingår i riksintresse för naturvård (NRO 14187 Ammamossen-Hästamossen).

Prioriterade bevarandeåtgärder:

- Att bevara myrarnas naturliga hydrologi och hydrokemi och därmed förutsättningarna för dess typiska arter.
- Att säkerställa att skogbevuxen myr och kantzoner längs våtmarker och lämnas orörda för att inte naturtyperna ska skadas.
- Att säkerställa att myrsjöarnas hydrologi och hydrokemi bibehålls eller förbättras.

Amma- och Hästamossarna är med i Myrskyddsplan för Sverige. Myrskyddsplanens syfte är att de mest värdefulla myrarna i Sverige ska få ett långsiktigt skydd, vilket också överensstämmer med länets regionala miljömål. Länsstyrelsens strategi är att det skyddsarbete som var påbörjat år 2014 ska vara slutfört år 2020. För Amma- och Hästamossarna har arbetet att ge myren ett långsiktigt skydd ännu inte inletts (avser läget år 2015).

Att upprätta ett långsiktigt skydd kan ske på flera sätt. Upprättande av formellt områdesskydd kan ske genom bildande av naturreservat, biotopskyddsområden eller naturvårdsavtal. Gröna skogsbruksplaner, skogscertifiering eller frivilliga avsättningar kan också vara ändamålsenliga bevarandeåtgärder för skogsfastigheter med, eller i anslutning till myren och därmed fungera som alternativ eller komplement till formellt områdesskydd. Skogsstyrelsen har också en viktig roll och bör vid behov lämna råd eller förelägganden för att bl. a. säkra buffertzoner vid våtmarkerna

samt undvika markskador som kan påverka hydrologi och hydrokemi och därmed även förutsättningarna för naturtypernas typiska arter.

Övriga bevarandeåtgärder:

- Underhåll av befintliga vägar bör ske med försiktighet för att minimera negativ påverkan på myren.
- Äldre befintliga diken i och i närheten av myrarna bör inte rensas om de medför en avvattnade effekt på de skyddsvärda myrarna.
- Inventering av äldre diken och torvtäkter bör göras för att kunna sätta in skötselinsatser vid behov.

Övrigt:

Jakt bör som tidigare kunna fortgå inom området. Detta inbegriper även normalt underhåll av befintliga jaktorn och uppsättande av nya där våtmarkerna inte påverkas negativt.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3160 - Myrsjöar

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 22 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Inom området finns fem myrsjöar, fyra av dem är förhållandevis små (mindre än 1 ha) och den femte, Vithulta sjö, är betydligt större (ca 18 ha). Den ena myrsjön ligger inom Ammamossarna (Uddagöl) och de övriga (Drakasjön, Vihulta sjö, Rossbosjön och Kullsjön) inom Hästamossarnas myrkomplex. Sjöarna ligger till största del inbäddade i myrkomplexen och omges till största del av kärr och mossevegetation, zonen närmast vattnet består oftast av gungflyn. De små myrsjöarna verkar opåverkade av mänskliga ingrepp. Vid den större sjön finns flera diken, både tillrinnande och avvattnande. Hur diken påverkar sjöns ekologiska funktioner är oklart och behöver inventeras närmare. Någon närmare inventering av typiska arter har inte genomförts.

Myrsjöar är naturliga sjöar och småvatten med relativt näringsfattigt vatten, vanligtvis brunfärgat av torv eller humusämnen och ett naturligt lågt pH. Vegetationen är gles och består ofta av flytbladsväxter och akvatiska mossor. Som namnet antyder omges dessa sjöar ofta av myrmark. Myrsjöarna förekommer i hela landet, främst i myrrika områden och i skogslandskapet. Stränderna består i huvudsak av myrvegetation, gles starr och flytande vitmossebestånd som i regel bildar gungflyn. Naturtypen och dess arter är beroende av naturliga strandvåtmarker och strandskog, utan större ingrepp. Opåverkad hydrologi, hydrokemi samt naturlig flödesregim är viktigt liksom en god vattenkvalitet.

Myrsjöar är känsliga för förändrad hydrologi och vattenkemi, störningar i kringliggande myrmark och strandskog, näringstillförsel, konkurrens från främmande arter och fiskstammar samt bruten konnektivitet inom vattensystemet.

Bevarandemål

Arealen myrsjöar (3160) ska vara cirka 22 hektar. Myrsjöarna och dess närmsta omgivning ska vara opåverkade från mänskliga ingrepp som dikning eller andra ingrepp som påverkar sjöarnas hydrologi och hydrokemi eller typiska arter negativt. Strandvegetationen ska bestå av orörd myrvegetation och strandskog. Sjöarna ska vara naturligt lågproduktiva. Vattnet ska vara påverkat av humussyror, naturligt surt och vanligtvis brunfärgat. Förekomst av typiska arter ska bibehållas eller öka. Främmande arter ska vare sig förekomma i strandzonen eller i vattnet.

Bevarandetillstånd

De små myrsjöarna bedöms ha gynnsamt bevarandetillstånd. Här finns inga kända ingrepp. Den större myrsjöns bevarandestatus är inte gynnsam då det finns ett flertal diken i omgivande myrmark. Hur mycket diken påverkar sjöns ekologiska funktioner är dock oklart och behöver inventeras närmare.

7110 - Högmossar

Areal: 390 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 401,6 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Inom myrkomplexet Ammamossen finns två något excentriska mossar som klassas som högmossar. Mosseplanen är till stor del öppna, undantaget den norra mossens norra del, vilken är glest tallbevuxen. Bitvis förekommer laggkärr. En smal randskog förekommer längs större delen av mosseplanens kanter. De öppna mosseplanen har svaga utvecklade strukturer av tuvsträngar med mellanliggande höljepartier. Myrvegetationen är fattig. Bland typiska arter har noterats flaggvitmossa, flytvitmossa, praktvitmossa, rostvitmossa, rubinvitmossa och storspov. Vad gäller mänsklig påverkan korsas det norra mosseplanet av flera gamla ägogränsdiken (vanligtvis grunda diken med marginell påverkan på myren). I övrigt är myren lokalt påverkad av dikning, ett par små torvtäkter för husbehov, en kraftledning och perifera vägar.

Högmossar beskrivs generellt som tydligt välvda mossar som utvecklat ett öppet eller trädklätt mosseplan, vanligtvis är krontäckningen mindre än 30 %. Hela den hydrologiska enheten inkluderas i habitatet, det vill säga mosseplanet, omgivande laggkärr samt randskog som ofta finns mellan mosseplanet och laggen. Gölar, höljor, strängar, tuvor, dråg, småvatten och vattenmosaiker kan förekomma i högmossekomplexet. Naturlig hydrologi och hydrokemi är viktigt för naturtypen, mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning kan ibland förekomma. Vegetationen ska spegla vad som är normalt för en hydrologiskt intakt mosse. Mosseplanets livsmiljöer är näringsfattiga med lågt pH och karaktäriseras av ris och vitmossor. I laggkärren finn vanligtvis rikligt med starr och vitmossor. Randskogen och andra trädbevuxna delar har eller kan inom en snar framtid utveckla naturskogskaraktär i form av skiktat trädskikt ofta dominerat av tall, förekomst av gamla träd och död ved i olika former.

Naturtypen är känslig för igenväxning, förändrad hydrologi som t.ex förändringar i anslutande grundvattenförekomster och förändrad hydrokemi, ökad näringstillförsel och störning av myrens torvbildning samt fragmentering och minskade populationer av karaktäristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen högmosse (7110) ska vara minst 401,6 ha. Myren ska ha ostörd hydrologi och hydrokemin ska vara näringsfattig. Varken avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan ska finnas. Vegetationen på mosseplanet ska domineras av vitmossor. Torvbildning ska ske aktivt i myren. Högmossarnas karaktäristiska strukturer i form av ett öppet mosseplan, randskog och laggkärr ska bibehållas. Välutvecklade hydromorfologiska strukturer så som tuvor, strängar, höljor och gölar ska finnas på mosseplanet. Randskogen ska på sikt utveckla naturskogskaraktär. Här ska exempelvis finnas ett skiktat trädbestånd dominerat av tall med god förekomst av gamla träd och död ved i olika former. Myrarnas närmsta omgivning ska domineras av skog som får utvecklas fritt. Igenväxningsvegetation i form av täta vassbestånd och kraftiga uppslag av tall och glasbjörk ska inte finnas. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma. Typiska arter för naturtypen, som exempelvis rostvitmossa, rubinvitmossa, ullvitmossa, kallgräs, dystarr och vitag ska förekomma allmänt-rikligt och inte minska.

Bevarandetillstånd

Högmossarna är lokalt påverkade i de perifera delarna. Ingreppen bedöms ha marginell påverkan på mossarnas hydrologi och ekologiska funktioner sett till mossarna som helhet. Bevarandetillståndet bedöms vara gynnsamt, men skulle eventuellt kunna förbättras. Kompletterande inventering av befintliga diken bör ske för att vid behov kunna göra åtgärder

för att förbättra myrens hydrologi.

7140 - Öppna mossar och kärr

Areal: 700 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 364,4 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Inom Hästamossens myrkomplex finns ett flertal till större del öppna, mer eller mindre tydligt avgränsade svagt välvda mossar. Mossarna är förhållandevis enhetliga och saknar tydliga strukturer i form av tuvsträngar. Gölar saknas. I mossarnas ytterkanter samt mellan en del av mossarna finns laggkärr, kärrdrag och skogbevuxen myr. Vegetationen är av fattig typ. Myrarna är i vissa delar lokalt påverkade av äldre dikning och torvtäkter för husbehov samt kraftledning och vägar.

Naturtypen beskrivs generellt som mycket varierad och omfattar fattiga till intermediära, öppna eller glest trädbevuxna myrar (< 30 % krontäckning). Hit hör plana eller svagt välvda mossar och tillhörande laggkärr, nordlig mosse, plana och sluttande kärr samt torvbildande mader (sumpkärr). Gungflyn, mjukmattor med mossrik vegetation som flyter på vatten eller lös gytta ingår även. Naturtypen indelas i två undertyper; svagt välvda mossar samt kärr och gungflyn. Naturlig hydrologi och hydrokemi är viktigt för naturtypen, mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning kan ibland förekomma. Vegetationen ska spegla vad som är normalt för en hydrologiskt intakt myr. Vanligtvis utvecklas myrarna genom naturlig succession, men vissa kan vara präglade av långvarig hävd och bör om möjligt fortsätta slåttas eller betas. Naturtypen är den vanligaste våtmarkstypen i Sverige.

Naturtypen är känslig för igenväxning, förändrad hydrologi som t.ex förändringar i anslutande grundvattenförekomster och förändrad hydrokemi, ökad näringstillförsel och störning av myrens torvbildning samt fragmentering och minskade populationer av karaktäristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen av öppna mossar och kärr (7140) ska vara minst 364,4 hektar. Naturtypen ska domineras av en stor svagt välvd mosse med ett stort öppet mosseplan samt mindre partier laggkärr med fattig vegetation. Övergången mellan mosse och kärr kan vara flytande eller mosaikartad. Våtmarkens hydrologi ska vara ostörd. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Hydrokemin ska vara näringsfattig utan betydande antropogen påverkan. Torvbildning ska ske aktivt i myren. Bottenskiktet ska domineras av vitmossor, men inslag av brunmossor kan förekomma. Våtmarken ska vara öppna (< 30 % täckningsgrad), endast mindre grupper av träd och buskar ska förekomma. Igenväxningsvegetation ska inte förekomma. Följande strukturer ska förekomma; fastmatta, mjukmatta, tuvor och diffusa strängar. Övergången till skogbevuxen myr och angränsande skogsmark kan vara flytande. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma. Förekomsten av typiska kärlväxter och mossor ska vara allmänt-rikligt/riklig. Exempel på typiska arter som ska förekomma i området är Jungfru Marie nycklar, snip, krokvitmossa, lockvitmossa, sotvitmossa och röd glansvitmossa. Typiska arter av fåglar t.ex. ljunpipare, storspov och grönbena ska förekomma i området. De öppna mosseytorna ska erbjuda goda förutsättningar för häckande och spelande fåglar.

Bevarandetillstånd

De öppna mossarna och kärren inom Hästamossens myrkomplex bedöms inte ha gynnsamt tillstånd. Flera myrar är påverkade av äldre diken, kraftledning, vägar och skogsbruk. Kompletterande inventering av befintliga ingrepp bör göras för att bedöma möjligheterna till att förbättra myrarnas hydrologi, minska igenväxningen av de öppna mosseplanen och därmed

förbättra livsmiljön för myrarnas typiska arter.

91D0 - Skogsbevuxen myr

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 301,1 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Inom området finns stora arealer skogsbevuxen myr. Den främsta arealen består av hela eller delar av svagt välvda mossar bevuxna med tall, men det finns även några mindre partier med skogsbevuxna kärr. Kvaliten på de skogsbevuxna myrarna varierar i området. Generellt gäller att desto närmre myrens ytterkanter, desto mer påverkade är myrarna. Påverkan består av äldre diken och gamla torvtäkter för husbehov, skogsbruk, angränsande eller korsande vägar.

Naturtypen beskrivs generellt som myrar som är bevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen skall vara 30-100%. Samtliga tallmossar räknas till denna typ, medan de skogsbevuxna kärren får ha en krontäckning på högst 70 %. Vid tätare krontäckning räknas de till sumpskog. Skogen på myrarna ska vara eller i snar framtid kunna utveckla naturskogskaraktär med en varierad åldersfördelning, förekomst av gamla träd och död ved. Vegetationen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter. Skogen ska formas av naturliga störningsprocesser. Naturlig hydrologi och hydrokemi är viktigt för naturtypen, mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning av myren kan ibland förekomma. Skogsbevuxna myrar finns både som delar i större våtmarkskomplex men kan även vara friliggande myrar. Skogsbevuxna myrar som ingår i högmossar och aapamyrar räknas inte in i arealen för skogsbevuxenmyr utan till respektive naturtypskomplex.

Naturtypen är känslig för faktorer som stör den skogliga kontinuiteten och den naturliga dynamiken. Den är också känslig för förändringar i hydrologin som t.ex. förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och minskade populationer av karaktäristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen Skogsbevuxen myr (91D0) ska vara minst 301,1 hektar. Den skogsbevuxna myren ska förekomma som randskog till mossen samt i anslutning till fastmarksholmarna i myren. Myrens hydrologi ska vara ostörd. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Torvbildning ska ske aktivt i myren. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning, översvämningar eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat och präglas i huvudsak av tall. Strukturerna gamla träd ska förekomma allmänt-rikligt och död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar ska ha allmänt-riklig förekomst. Främmande trädarter (exempelvis contorta) ska inte finnas. Vegetationen ska vara karaktäristisk för naturtypen och typiska arter och karaktärsarter ska inte minska. Populationer av typiska och karaktäristiska arter bland fåglar, kärlväxter och mossor ska förekomma allmänt och de ska föröka sig.

Bevarandetillstånd

Den samlade bedömningen av bevarandetillståndet för den skogsbevuxna myren är inte gynnsamt. Här finns avvattande effekt från diken i vissa delar och/eller vissa bestånd saknar en varierande åldersstruktur och brist på gamla träd och död ved. Kompletterande inventering av befintliga ingrepp bör göras för att bedöma möjligheterna till att förbättra myrarnas hydrologi samt minska utbredningen av skogsbevuxen myr på bekostnad av den öppna myrarealen. Därutöver krävs att de skogsbevuxna myrarna tillåts att utvecklas fritt för att de ska uppnå naturskogsvärden.

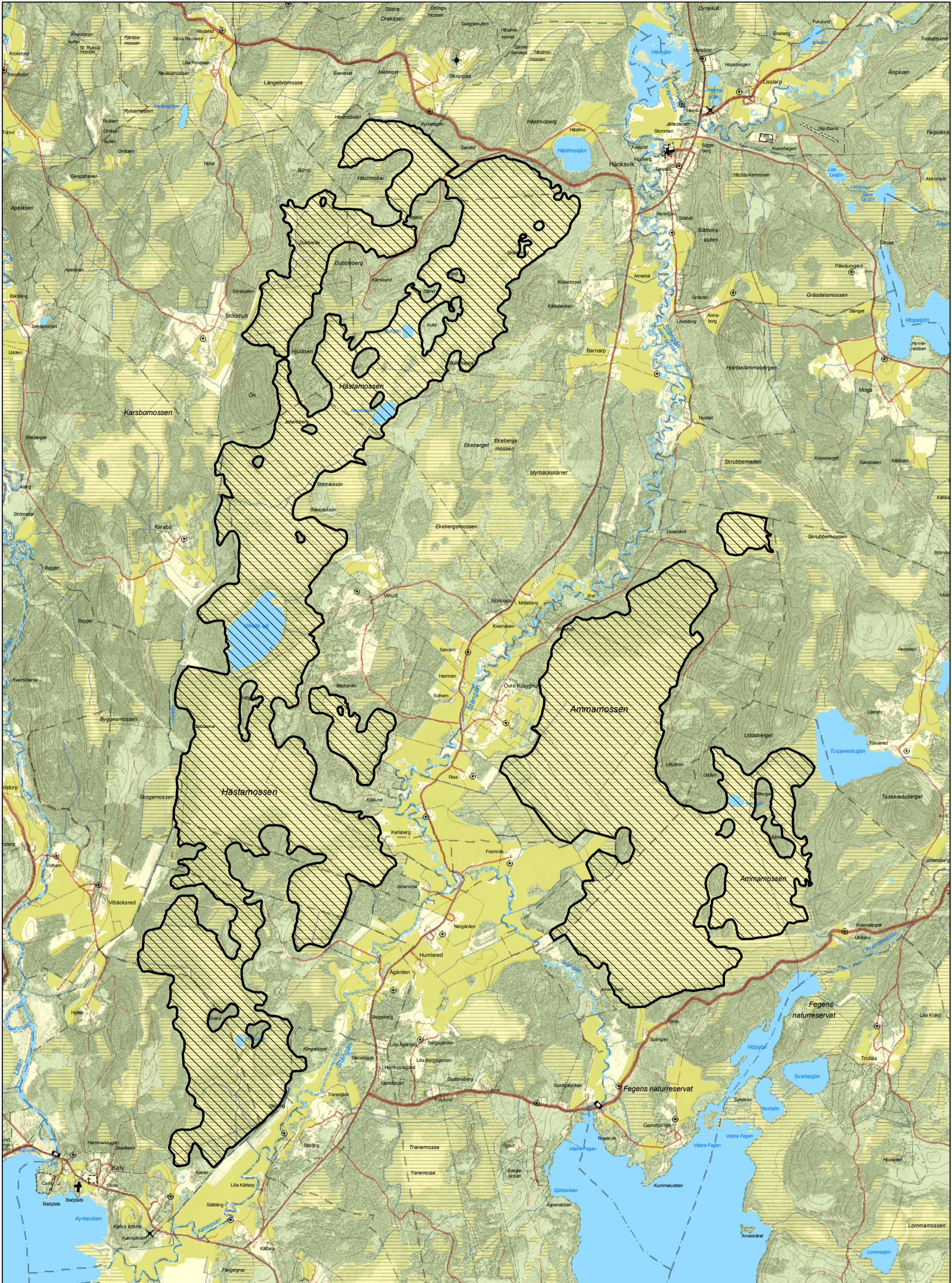
Dokumentation

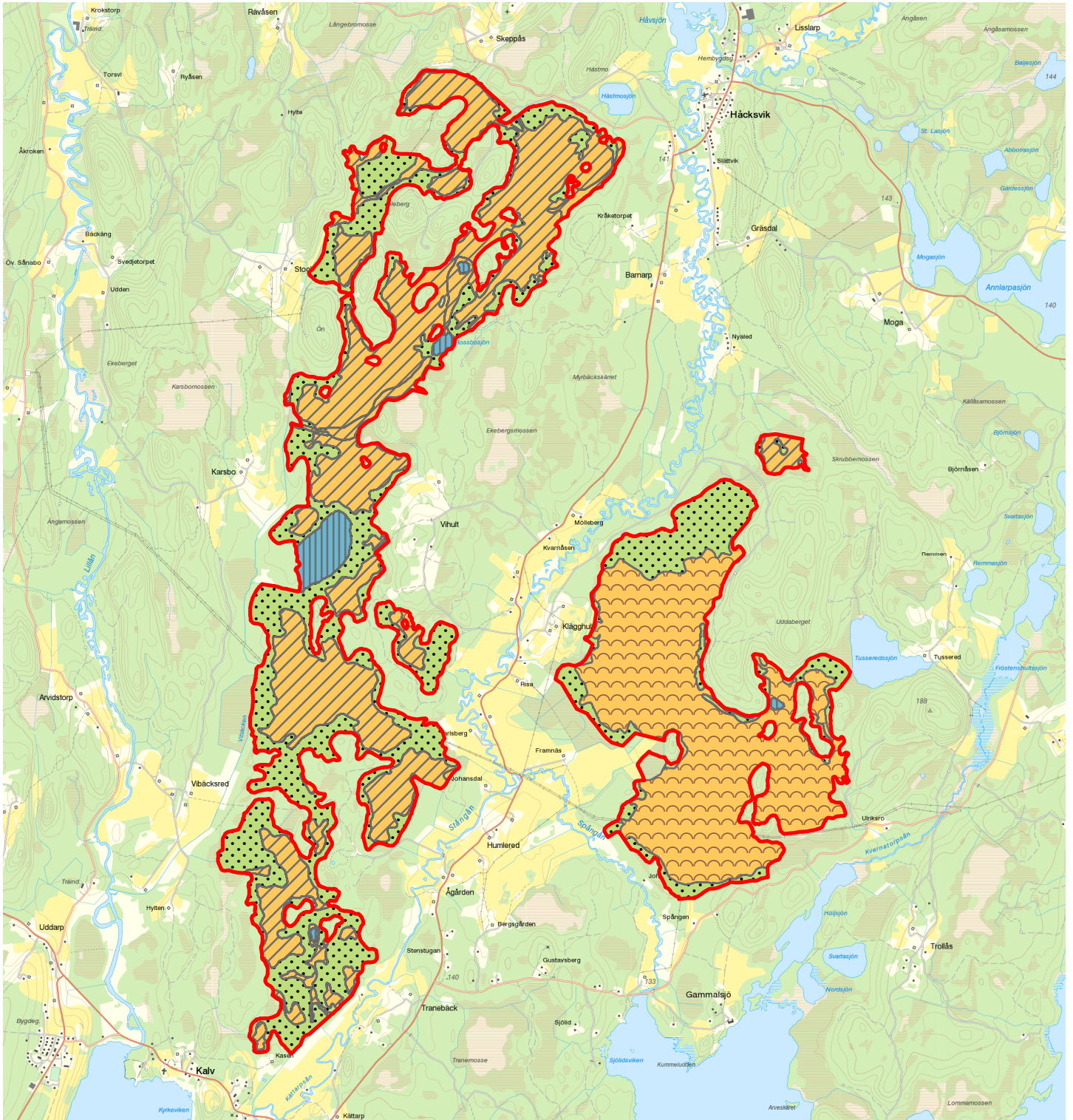
- Artportalen. ArtDatabanken SLU. www.artportalen.se. Uttag 2016-02-16.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1976: Natur i Älvsborgs län.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1983: Våtmarker, Svenljunga kommun
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1989: Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv samt områden med geografiska bestämmelser.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1994: Våtmarker i Älvsborgs län.
- Naturvårdsverket 1994: Myrskyddsplan för Sverige.
- Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Natura-2000/. 2016-02.
- Anders Berqvist, yttrande Naturskyddsföreningen Södra Älvsborg 2016-11-20.

Bilagor

Bilaga 1. Natura 2000-områdets avgränsning

Bilaga 2. Naturtypskarta

Natura 2000-naturtypskarta, Amma- och Hästamossarna SE0530206 Svenljunga kommun

- Natura 2000
Habitatdirektivet
- 3160 - Myrsjöar
- 7110 - Högmossar,
Högmossar öppna
mosseplan
- 7140 - Öppna mossar och
kärr
- 9740 - Skogbevuxen myr